

Metodický list k provádění opatření agrolesnictví č. 4
Souhlasná stanoviska, povolení a výjimky vydávané orgány ochrany přírody

Při zakládání agrolesnických systémů v souladu s nařízením vlády č. 140/2023 Sb., o stanovení podmínek provádění opatření agrolesnictví (dále „NV“), potřebuje žadatel ve specifických případech k žádosti o poskytnutí dotace na založení agrolesnického systému podávané do 30. 11. doložit: souhlasné stanovisko se zakládáním agrolesnických systémů v lokalitách soustavy Natura 2000 (§ 6 odst. 4, písm. d) a e)), povolení pro výsadbu nepůvodního druhu nebo křížence (§ 6 odst. 5 písm. a)) nebo výjimku ze zákazů ve zvláště chráněných územích (§ 6 odst. 5 písm. b)).

1. Souhlasné stanovisko v lokalitách soustavy Natura 2000

Pokud se díl půdního bloku (dále „DPB“), na kterém žadatel plánuje založení agrolesnického systému, nachází v lokalitách soustavy Natura 2000 (tj. Evropsky významných lokalitách, dále „EVL“, a ptačích oblastech), kontaktuje žadatel příslušný orgán ochrany přírody dle tabulky č. 1. Podává **Žádost o stanovisko orgánu ochrany přírody a krajiny k významnosti vlivu záměru založení agrolesnického systému** (dle § 45i odst. 1 zákon č. 114/1992 Sb., zákon České národní rady o ochraně přírody a krajiny, dále „ZOPK“). Pokud orgán ochrany přírody významný vliv vyloučí, neměla by následně v EVL vyvstávat potřeba souhlasu dle § 45c odst. 2 ZOPK. V případě ptačích oblastí může být souhlas dle § 45e odst. 2 ZOPK nezbytný jen tehdy, pokud jsou se založením agrolesnického systému spojeny činnosti vyžadující výslovně souhlas orgánu ochrany přírody podle nařízení vlády, kterým byla zřízena daná ptačí oblast. **Vhodné je proto záměr založení agrolesnického systému předběžně konzultovat s příslušným orgánem ochrany přírody.**

Tabulka č. 1: Souhlasné stanovisko v lokalitách soustavy Natura 2000

NV § 6 odst. 4 písm. d) a e) – souhlas se založením ALS v oblastech Natura 2000 (souhlas dle § 45c odst. 2 nebo dle § 45e odst. 2 nebo stanovisko dle § 45i odst. 1 ZOPK)	
LPIS (Výjimka č. 23)	
Oblast	Místně příslušný OOP
území Natura 2000 bez překryvu se ZCHÚ	místně příslušný krajský úřad (referát životního prostředí)
území Natura 2000, pokud se překrývá s PR nebo PP a jejich OP (mimo CHKO, NP a OP NP)	místně příslušný krajský úřad (referát životního prostředí)
území Natura 2000, pokud se překrývá s CHKO (mimo CHKO Šumava a CHKO Labské pískovce), vč. MZCHÚ a jejich OP, na těchto územích, nebo s NPP a NPR a jejich OP mimo CHKO, NP a OP NP	místně příslušné regionální pracoviště AOPK ČR
území Natura 2000, pokud se překrývá s NP, OP NP, CHKO Šumava a CHKO Labské pískovce, (vč. MZCHÚ na těchto územích)	správa NP
území Natura 2000, pokud se překrývá s vojenským újezdem	újezdni úřad
území Natura 2000, pokud se překrývá s pozemky důležitými pro obranu státu mimo vojenské újezdy	MŽP (příslušný odbor výkonu státní správy) Pozn.: Od 1. 1. 2024 přebírá AOPK ČR působnost MŽP na pozemcích důležitých pro obranu státu na celém území ČR mimo správní obvody SNP. AOPK ČR (místní příslušné regionální pracoviště) nebo správa NP – jsou-li tyto pozemky na území jejich správních obvodů uvedených výše

2. Povolení:

○ se záměrným rozšířením nepůvodního druhu (§ 5 odst. 4 ZOPK)

Jako **nepůvodní dřevina** vyžadující povolení orgánu ochrany přírody dle § 5 odst. 4 ZOPK se pro účely NV k opatření agrolesnictví považují tyto druhy dřevin z Přílohy 3A k tomuto nařízení:

- jírovec maďal (*Aesculus hippocastanum* L.)
- kaštanovník jedlý (*Castanea sativa* Mill.)
- líska turecká (*Corylus colurna* L.)
- jasan zimnář (*Fraxinus ornus* L.)
- ořešák černý (*Juglans nigra* L.)

Při využití ostatních druhů dřevin (domácích druhů lesních, pěstovaných ovocných dřevin a doplňkových ovocných keřů) se pro založení agrolesnického systému **povolení nevyžaduje**. Pro získání povolení k výsadbě výše uvedených druhů dřevin kontaktuje žadatel příslušný orgán ochrany přírody dle tabulky č. 2.

Tabulka č. 2: Povolení – nepůvodní druh

NV § 6 odst. 5 písm. a) – povolení se záměrným rozšířením nepůvodního druhu (§ 5 odst. 4 ZOPK)	
LPIS (Výjimka 24 – dřeviny pro ALS)	
Oblast	Místně příslušný OOP
volná krajina vč. území Natura 2000 bez překryvu se ZCHÚ	místně příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností (referát životního prostředí)
PP a jejich OP (mimo CHKO, NP a OP NP) Pozn.: pokud není rozšiřování nepůvodních druhů regulováno v bližších ochranných podmínkách stanovených vyhlášovacím právním předpisem (v těchto případech se vydává souhlas dle § 44 odst. 3 ZOPK)	místně příslušný krajský úřad (referát životního prostředí)
NPP a jejich OP (mimo CHKO, NP a OP NP) Pozn.: pokud není rozšiřování nepůvodních druhů regulováno v bližších ochranných podmínkách stanovených vyhlášovacím právním předpisem (v těchto případech se vydává souhlas dle § 44 odst. 3 ZOPK)	AOPK ČR (místně příslušné regionální pracoviště)
vojenský újezd	újezdní úřad
pozemky důležité pro obranu státu mimo vojenské újezdy	MŽP (příslušný odbor výkonu státní správy) Pozn.: Od 1. 1. 2024 přebírá AOPK ČR působnost MŽP na pozemcích důležitých pro obranu státu na celém území ČR mimo správní obvody SNP.
Pozn.: pro území ostatních ZCHÚ (CHKO, NP, NPR, PR) je stanovena speciální úprava zákazu rozšiřování nepůvodních druhů v základních ochranných podmínkách a je vydávána výjimka podle § 43 ZOPK – viz tab. 4	

○ **se záměrným rozšířením křížence mimo zastavěná území obce (§ 5 odst. 5 ZOPK))**

Za **křížence** dřevin vyžadující povolení orgánu ochrany přírody dle § 5 odst. 5 ZOPK se pro účely NV k opatření agrolesnictví považují tyto druhy dřevin z Přílohy 3A k tomuto nařízení:

- ořešák - kříženec (*Juglans nigra* × *J. regia*)
- topoly (geograficky nepůvodní) a jejich kříženci vč. kříženců s druhy původními

Pro získání povolení k výsadbě výše uvedených druhů dřevin kontaktuje žadatel příslušný orgán ochrany přírody dle tabulky č. 3.

Tabulka č. 3: Povolení – kříženec

NV § 6 odst. 5 písm. a) – povolení se záměrným rozšířením křížence mimo zastavěná území obce (§ 5 odst. 5 ZOPK)	
LPIS (Výjimka 24 – dřeviny pro ALS)	
Oblast	Místně příslušný OOP
volná krajina vč. území Natura 2000 bez překryvu se ZCHÚ	místně příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností (referát životního prostředí)
PR, PP a jejich OP (mimo CHKO, NP a OP NP)	místně příslušný krajský úřad (referát životního prostředí)
NP a jejich OP, CHKO Šumava a CHKO Labské pískovce, (vč. MZCHÚ na těchto územích)	správa NP
CHKO (mimo CHKO Šumava a CHKO Labské pískovce) vč. MZCHÚ na těchto územích, dále NPP a NPR a jejich OP (mimo CHKO, NP a OP NP)	AOPK ČR (místně příslušné regionální pracoviště)
vojenský újezd	újezdní úřad
Pozemky důležité pro obranu státu mimo vojenské újezdy	MŽP (příslušný obor výkonu státní správy) Pozn.: Od 1. 1. 2024 přebírá AOPK ČR působnost MŽP na pozemcích důležitých pro obranu státu na celém území ČR mimo správní obvody SNP. AOPK ČR nebo správa NP - jsou-li tyto pozemky na území jejich správních obvodů uvedených výše.

3. **Výjimka ze zákazů ve zvláště chráněných územích**

Nachází-li se DPB, na kterém by žadatel chtěl založit agrolesnický systém, ve zvláště chráněném území, je třeba žádat o výjimku ze zákazů ve zvláště chráněných územích dle § 43 ZOPK. Výjimka **je vždy nezbytná v případě výsadby nepůvodních druhů dřevin** (viz § 16 odst. 1 písm. f ZOPK), pokud jde o **území NP, území CHKO** (§ 26 odst. 1 písm. d) ZOPK), **území NPR** (§ 29 písm. e) ZOPK), nebo **území PR** (§ 34 odst. 1 písm. d) ZOPK). V případě **NPP a PP** základní ochranná podmínka zákazu rozšiřování nepůvodních druhů explicitně stanovena není a uplatní se tedy obecně stanovený postup dle § 5 odst. 4 a 5 ZOPK (viz tab. 2 a 3 výše).

S ohledem na místní podmínky, umístění a charakter půdního bloku, kde je navrhováno založení agrolesnického systému, způsob založení a rozsah agrolesnického systému atp. mohou být dotčeny další základní podmínky ochrany ZCHÚ. Jde např. o zákaz používat prostředky nebo vykonávat činnosti, které mohou způsobit podstatné změny v biologické rozmanitosti, struktuře a funkci ekosystémů

ve smyslu § 16 odst. 2 písm. a) nebo obdobně formulované zákazy v § 26 odst. 3 písm. a), § 29 písm. a nebo § 34 odst. 1 písm. a) ZOPK. Popřípadě může být dotčen předmět ochrany zvláště chráněného území (a to včetně NPP či PP). V takových případech pak může založení agrolesnického systému vyžadovat povolení výjimky dle § 43 i ve vztahu k těmto dotčeným zákazům – **vhodné je proto záměr na založení agrolesnického systému předběžně konzultovat s příslušným orgánem ochrany přírody.**

Pro získání výjimky ze zákazů ve zvláště chráněných území kontaktuje žadatel příslušný orgán ochrany přírody dle tabulky č. 4.

Tabulka 4: Výjimka ze zákazů ve zvláště chráněných územích

NV § 6 odst. 5 písm. b) – výjimka ze zákazů podle § 43 ZOPK	
LPIS (Výjimka 24 – dřeviny pro ALS)	
Oblast	Místně příslušný OOP
NP, OP NP, CHKO Šumava a CHKO Labské pískovce, vč. MZCHÚ na těchto územích,	správa NP
CHKO (mimo CHKO Šumava a CHKO Labské pískovce), vč. MZCHÚ na těchto územích, dále NPR včetně jejich OP mimo CHKO, NP a OP NP	místně příslušné regionální pracoviště AOPK ČR
PR jejich OP (mimo CHKO, NP a OP NP)	místně příslušný krajský úřad (referát životního prostředí)
vojenský újezd	újezdní úřad
pozemky důležité pro obranu státu mimo vojenské újezdy	MŽP (příslušný odbor výkonu státní správy) Od 1. 1. 2024 AOPK ČR přebírá působnost MŽP na pozemcích důležitých pro obranu státu na celém území ČR mimo správní obvody SNP. AOPK ČR nebo správa NP - jsou-li tyto pozemky na území jejich správních obvodů uvedených výše

Pokud záměr založení agrolesnického systému není plánován do lokalit soustavy Natura 2000 nebo zvláště chráněného území, neobsahuje druhy nepůvodních dřevin nebo kříženců uvedených výše, není potřeba orgán ochrany přírody a krajiny kontaktovat.

Použité zkratky: NP – národní park, OP NP – ochranné pásmo národního parku, SNP – správa národního parku, NPR – národní přírodní rezervace, NPP – národní přírodní památka, PP – přírodní památka, PR – přírodní rezervace, MZCHÚ – maloplošné zvláště chráněné území, ZCHÚ – zvláště chráněné území